

Suvestinė redakcija nuo 2021-01-26

Nutarimas paskelbtas: TAR 2016-10-25, i. k. 2016-25644

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL KENOS IR VILNIOS VALSTYBINIŲ HIDROGRAFINIŲ DRAUSTINIŲ RIBŲ PLANŲ IR NUOSTATŲ PATVIRTINIMO

2016 m. spalio 19 d. Nr. 1044
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo 9 straipsnio 1 ir 5 dalimis, 23 straipsnio 2 dalimi, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo 7 straipsnio 2 dalies 4 punktu, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Preambulės pakeitimai:

Nr. [569](#), 2019-06-05, paskelbta TAR 2019-06-18, i. k. 2019-09792

Nr. [46](#), 2021-01-20, paskelbta TAR 2021-01-25, i. k. 2021-01224

Patvirtinti pridedamus:

1. Kenos valstybinio hidrografinio draustinio ribų planą.
2. Kenos valstybinio hidrografinio draustinio nuostatus.
3. Vilnios valstybinio hidrografinio draustinio ribų planą.
4. Vilnios valstybinio hidrografinio draustinio nuostatus.

Ministras Pirmininkas

Algirdas Butkevičius

Aplinkos ministras

Kęstutis Trečiokas

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2016 m. spalio 19 d. nutarimu Nr. 1044
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2021 m. sausio 20 d. nutarimu Nr. 46
redakcija)

KENOS VALSTYBINIO HIDROGRAFINIO DRAUSTINIO NUOSTATAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kenos valstybinio hidrografinio draustinio nuostatai (toliau – nuostatai) nustato Kenos valstybinio hidrografinio draustinio (toliau – draustinis) valdymo, apsaugos ir tvarkymo organizavimo ypatumus, steigimo tikslus, išskirtinę vertę, etnografinio regiono architektūros ir sodybų planavimo tradicijomis pagrįstus reikalavimus.

2. Veiklą draustinyje reglamentuoja Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas, šie nuostatai.

3. Nuostatuose vartojamos sąvokos atitinka Saugomų teritorijų įstatyme, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme, Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatyme, Lietuvos Respublikos statybos įstatyme, Lietuvos Respublikos miškų įstatyme vartojamas sąvokas.

II SKYRIUS DRAUSTINIO STEIGIMO TIKSLAI IR IŠSKIRTINĖ VERTĖ

4. Draustinio steigimo tikslai:

4.1. išsaugoti negilaus salpinio slėnio smarkiai vingiuotą Kenos aukštupį, teritorijoje randamas saugomas augalų ir gyvūnų rūšis, Europos Bendrijos svarbos natūralias buveines:

4.1.1. aukštąją gegūnę (*Dactylorhiza fuchsii*), mažąją nėgę (*Lampetra planeri*), paprastąjį kūjagalvį (*Cottus gobio*), lašišą (*Salmo salar*), jų nerštavietes, ūdrą (*Lutra lutra*) ir užtikrinti palankią jų apsaugos būklę;

4.1.2. Europos Bendrijos svarbos natūralias buveines – 6430 Eutrofinius aukštuosius žolynus, 6450 Aliuvines pievas, 6510 Šienaujamas mezofitų pievas, 6230 Rūšių turtingus briedgaurnus, 7160 Nekalkingus šaltinius ir šaltiniuotas pelkes, 9050 Žolių turtingus eglynus ir užtikrinti palankią natūralių buveinių apsaugos būklę;

4.2. sudaryti sąlygas taikomiesiems moksliniams kraštovaizdžio, biologinės įvairovės, gamtos ir kultūros vertybių tyrimams ir stebėjimams vykdyti, informacijai kraštovaizdžio, biologinės įvairovės, gamtos ir kultūros vertybių apsaugos ir kitose srityse kaupti;

4.3. propaguoti gamtos ir kultūros paveldo vertybes;

4.4. sudaryti sąlygas pažintiniam turizmui.

5. Ūkinė ir kita veikla, vykdoma draustinyje, negali bloginti Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių, saugomų rūšių, nurodytų nuostatų 4.1 papunktyje, apsaugos būklės.

6. Draustinio išskirtinę vertę formuoja nuostatų 4.1 papunktyje nurodytos gamtos vertybės.

III SKYRIUS DRAUSTINIO APSAUGOS, TVARKYMO IR ETNOGRAFINIO REGIONO ARCHITEKTŪROS IR SODYBŲ PLANAVIMO REIKALAVIMAI

7. Draustinyje, atsižvelgiant į jo išskirtinę vertę, kraštovaizdžio ir gamtos vertybių

ypatumus, draudžiama vykdant ūkinę ir kitą veiklą, pažeisti saugomų rūšių, nurodytų nuostatų 4.1 papunktyje, radavietes ir augavietes.

8. Siekiant išsaugoti mažąsias nėges, paprastuosius kūjagalvius, lašišas ir jų nerštavietes, be reikalavimų nustatytų nuostatų 7 punkte, draudžiama:

8.1. gaudyti lašišų jauniklius ir rituolius;

8.2. gaudyti ir naudoti žvejybai kaip masalą nėgių jauniklius (vingilius);

8.3. įveisti invazinių rūšių žuvis.

9. Mažųjų nėgių, paprastųjų kūjagalvių, lašišų ir jų nerštaviečių apsaugai draustinyje skatinama statyti žuvų pralaidas ir šalinti kliūtis jų migracijos keliuose.

10. Siekiant apsaugoti draustinyje esančias 6430 Eutrofinių aukštųjų žolynų, 6450 Aliuvinių pievų, 6510 Šienaujamų mezofitų pievų, 6230 Rūšių turtingų briedgaurnų buveines, be reikalavimų nustatytų nuostatų 7 punkte, draudžiama įsėti kultūrinės žolės pievose, jas suarti, kalkinti ar kitaip keisti žolynus, įveisti mišką arba sodinti pavienius medžius ar krūmus.

11. Draustinyje esančiose 6430 Eutrofinių aukštųjų žolynų, 6450 Aliuvinių pievų, 6510 Šienaujamų mezofitų pievų, 6230 Rūšių turtingų briedgaurnų buveinėse skatinama šienauti, ganyti gyvulius, reguliuoti miško žėlinių plitimą.

12. Saugomų rūšių ir Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių, nurodytų nuostatų 4.1 papunktyje, palankiai apsaugos būklei užtikrinti skatinama įgyvendinti gamtotvarkos plane ar kitame saugomų teritorijų planavimo dokumente numatytas saugomų rūšių ir Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių apsaugos priemonės.

13. Sodybų pastatai draustinyje statomi laikantis tradicinės Dzūkijos (Dainavos) etnografiniam regionui būdingų planavimo ir architektūros savitumų ir reikalavimų:

13.1. gyvenamasis namas – vieno aukšto, stačiakampio plano. Gyvenamuoju namu užstatomas žemės plotas negali viršyti 150 m². Gyvenamojo namo cokolio aukštis – iki 0,4 m; aukštis iki karnizo – 3,5 m, iki kraigo – 7 m (aukštis skaičiuojamas nuo visų pastato projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Statomi tik nesublokuoti gyvenamieji namai;

13.2. gyvenamojo namo stogas: dvišlaitis, pusvalminis, 40–45° nuolydžio. Langai skaidomi (arba imituojamas skaidymas) į keturias, šešias dalis;

13.3. pagalbinio ūkio pastatai – vieno aukšto, išėsto stačiakampio plano, dvišlaičiais arba keturšlaičiais stogais. Pastatų aukštis – iki 6 m (klojimas, daržinė – iki 9 m) (aukštis skaičiuojamas nuo visų pastato projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Naujų projektuojamų sodybų pastatų (garažo, pastatų ūkinei veiklai) architektūriniai sprendimai derinami prie tradicinių pastatų;

13.4. tradicinės sodybos pastatų statybos ir apdailos medžiagos: mediena, akmuo, molis, mūras, tinkas. Leidžiama naudoti vizualiai panašias medžiagas;

13.5. sodybos pastatų stogai dengiami tradicinėmis dangomis: lentelėmis (malksnomis), skiedromis, nendrėmis, šiaudais, kita vizualiai panašia danga arba smulkiai skaidyta bitumine danga (bituminėmis čerpėmis), beasbesčiu šiferiu, neblizgia skarda;

13.6. pastatų sienų spalvos: natūrali medžio spalva, tamsiai geltona, rusva, gelsva, žalsva. Langų rėmai, langinės, medžio raižiniai dažomi balta spalva. Statant, rekonstruojant ar remontuojant, silikatinių plytų mūro pastatų fasadai apkalami medinėmis lentomis ar medinėmis dailylentėmis arba tinkuojami;

13.7. sodybos pastatų stogų spalva: tamsiai ruda, pilka, tamsiai raudona. Visų rekonstruojamų ar naujai statomų sodybos pastatų stogai dengiami vienodos spalvos ir tekstūros statybos produktais.

14. Stoginės, skirtos laisvai laikomų žolėdžių gyvūnų, įregistruotų Ūkinių gyvūnų registre, prieglobsčiui nuo kritulių ir vėjo ne sodybose žemės ūkio paskirties žemėje statomos, jų vieta parenkama laikantis Saugomų teritorijų įstatyme nustatytų apribojimų ir nuostatų 15 punkte nustatytų reikalavimų. Stoginės vieta raštu derinama su už draustinio apsaugą atsakinga saugomos teritorijos direkcija Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų

aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 „Dėl Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių patvirtinimo“, nustatyta tvarka ir terminais.

15. Stoginės statomos vadovaujantis šiais reikalavimais:

15.1. stoginė – stačiakampio plano (pločio ir ilgio santykis 1:2–3). Didžiausias stoginės aukštis – 6 m (skaičiuojama nuo visų statinio projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Stogai – dvišlaičiai;

15.2 stoginės dengiamos beasbesčiu šiferiu, neblizgia skarda, gali būti dengiamos tradicinėmis dangomis: lentelėmis (malksnomis), skiedromis, nendrėmis, šiaudais;

15.3. stoginių statybos ir apdailos medžiaga – mediena, apdirbta tradicinėmis medžio apdirbimo technologijomis (pjauti, tašyti, netekinti rąstai; tipinių formų apdailos lentos). Stoginių spalva: tamsių atspalvių (ruda, pilka, žalia), juoda arba natūrali medžio spalva.

16. Draustinio valdymą, apsaugą ir tvarkymą pagal kompetenciją organizuoja Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos.

Priedo pakeitimai:

Nr. [569](#), 2019-06-05, paskelbta TAR 2019-06-18, i. k. 2019-09792

Nr. [46](#), 2021-01-20, paskelbta TAR 2021-01-25, i. k. 2021-01224

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2016 m. spalio 19 d. nutarimu Nr. 1044
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2021 m. sausio 20 d. nutarimu Nr. 46
redakcija)

VILNIOS VALSTYBINIO HIDROGRAFINIO DRAUSTINIO NUOSTATAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilnios valstybinio hidrografinio draustinio nuostatai (toliau – nuostatai) nustato Vilnios valstybinio hidrografinio draustinio (toliau – draustinis) valdymo, apsaugos ir tvarkymo organizavimo ypatumus, steigimo tikslus, išskirtinę vertę, etnografinio regiono architektūros ir sodybų planavimo tradicijomis pagrįstus reikalavimus.

2. Veiklą draustinyje reglamentuoja Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas, šie nuostatai.

3. Nuostatuose vartojamos sąvokos atitinka Saugomų teritorijų įstatyme, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme, Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatyme, Lietuvos Respublikos statybos įstatyme, Lietuvos Respublikos miškų įstatyme, vartojamas sąvokas.

II SKYRIUS DRAUSTINIO STEIGIMO TIKSLAI IR IŠSKIRTINĖ VERTĖ

4. Draustinio steigimo tikslai:

4.1. išsaugoti negilaus salpinio slėnio vidutiniškai vingiuotą Vilnios upės vidurupio ruožą, teritorijoje randamas saugomas gyvūnų rūšis, Europos Bendrijos svarbos natūralias buveines:

4.1.1. mažąją nęgę (*Lampetra planeri*), paprastąjį kūjagalvį (*Cottus gobio*), paprastąjį kirtiklį (*Cobitis taenia*), kartuolę (*Rhodeus sericeus amarus*), lašišą (*Salmo salar*), jų nerštavietes, taip pat šlakių (*Salmo trutta trutta*) nerštavietes, ūdrą (*Lutra lutra*) ir užtikrinti palankią jų apsaugos būklę;

4.1.2. Europos Bendrijos svarbos natūralias buveines: 3260 Upių sraunumas su kurklių bendrijomis, 6450 Aliuvines pievas, 6510 Šienaujamas mezofitų pievas, 6210 Stepines pievas, 7140 Tarpines pelkes ir liūnus, 91D0 Pelkinius miškus ir užtikrinti palankią natūralių buveinių apsaugos būklę;

4.2. sudaryti sąlygas taikomiesiems moksliniams kraštovaizdžio, biologinės įvairovės, gamtos ir kultūros vertybių tyrimams ir stebėjimams vykdyti, informacijai kraštovaizdžio, biologinės įvairovės, gamtos ir kultūros vertybių apsaugos ir kitose srityse kaupti;

4.3. propaguoti gamtos ir kultūros paveldo vertybes;

4.4. sudaryti sąlygas pažintiniam turizmui.

5. Ūkinė ir kita veikla, vykdoma draustinyje, negali bloginti Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių ir saugomų rūšių, nurodytų nuostatų 4.1 papunktyje, apsaugos būklės.

6. Draustinio išskirtinę vertę formuoja nuostatų 4.1 papunktyje nurodytos gamtos vertybės.

III SKYRIUS DRAUSTINIO APSAUGOS, TVARKYMO IR ETNOGRAFINIO REGIONO ARCHITEKTŪROS IR SODYBŲ PLANAVIMO REIKALAVIMAI

7. Draustinyje, atsižvelgiant į jo išskirtinę vertę, kraštovaizdžio ir gamtos vertybių ypatumus, draudžiama vykdant ūkinę ir kitą veiklą, pažeisti saugomų rūšių, nurodytų nuostatų 4.1 papunktyje, radavietes ir augavietes.

8. Siekiant išsaugoti mažąsias nėges, paprastuosius kūjagalvius, kartuoles, paprastuosius kirtiklius, lašišas ir jų nerštavietes, taip pat šlakių nerštavietes, be reikalavimų nustatytų nuostatų 7 punkte, draudžiama:

8.1. gaudyti lašišų, šlakių jaunikius ir rituolius;

8.2. gaudyti ir naudoti žvejojai kaip masalą nėgių jaunikius (vingilius);

8.3. įveisti invazinių rūšių žuvis.

9. Mažųjų nėgių, paprastųjų kūjagalvių, kartuolių, paprastųjų kirtiklių, lašišų ir jų nerštaviečių, taip pat šlakių nerštaviečių apsaugai draustinyje skatinama statyti žuvų pralaidas ir šalinti kliūtis jų migracijos keliuose.

10. Siekiant išsaugoti draustinyje esančias 6450 Aliuvinių pievų, 6510 Šienaujamų mezofitų pievų, 6210 Stepinių pievų buveines, be reikalavimų nustatytų nuostatų 7 punkte, draudžiama įsėti kultūrinės žolės pievose, jas suarti, tręšti, kalkinti ar kitaip keisti žolynus, įveisti mišką arba sodinti pavienius medžius ar krūmus.

11. Draustinyje esančioje 7140 Tarpinių pelkių ir liūnų buveinėje, be reikalavimų nustatytų nuostatų 7 punkte, draudžiama vykdyti veiklą, kuri pažeistų durpių klodą, terštų pelkę ir jos aplinką.

12. Draustinyje esančiose 6450 Aliuvinių pievų, 6510 Šienaujamų mezofitų pievų, 6210 Stepinių pievų buveinėse skatinama šienauti, ganyti gyvulius, reguliuoti miško žėlinių plitimą.

13. Saugomų rūšių ir Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių, nurodytų nuostatų 4.1 papunktyje, palankiai apsaugos būklei užtikrinti skatinama įgyvendinti gamtotvarkos plane ar kitame saugomų teritorijų planavimo dokumente numatytas saugomų rūšių ir Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių apsaugos priemonės.

14. Sodybų pastatai draustinyje statomi laikantis Dzūkijos (Dainavos) etnografiniam regionui būdingų planavimo ir architektūros savitumų ir reikalavimų:

14.1. gyvenamasis namas – vieno aukšto, stačiakampio plano. Gyvenamuoju namu užstatomas žemės plotas negali viršyti 150 m². Gyvenamojo namo cokolio aukštis – iki 0,4 m; aukštis iki karnizo – 3,5 m, iki kraigo – 7 m (aukštis skaičiuojamas nuo visų pastato projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Negalima statyti sublokuotų gyvenamųjų namų;

14.2. gyvenamojo namo stogas: dvišlaitis, pusvalminis, 40–45° nuolydžio. Langai skaidomi (arba imituojamas skaidymas) į keturias, šešias dalis;

14.3. pagalbinio ūkio pastatai – vieno aukšto, išėsto stačiakampio plano, dvišlaičiais arba keturšlaičiais stogais. Pastatų aukštis – iki 6 m (klojimas, daržinė – iki 9 m) (aukštis skaičiuojamas nuo visų pastato projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Naujų projektuojamų sodybų pastatų (garažo, pastatų ūkinei veiklai) architektūriniai sprendimai derinami prie tradicinių pastatų;

14.4. tradicinės sodybos pastatų statybos ir apdailos medžiagos: mediena, akmuo, molis, mūras, tinkas. Leidžiama naudoti vizualiai panašias medžiagas;

14.5. sodybos pastatų stogai dengiami tradicinėmis dangomis: lentelėmis (malksnomis), skiedromis, nendrėmis, šiaudais, kita vizualiai panašia danga arba smulkiai skaidyta bitumine danga (bituminėmis čerpėmis), beasbesčiu šiferiu, neblizgia skarda;

14.6. pastatų sienų spalvos: natūrali medžio spalva, tamsiai geltona, rusva, gelsva, žalsva. Langų rėmai, langinės, medžio raižiniai dažomi balta spalva. Statant, rekonstruojant ar remontuojant, silikatinių plytų mūro pastatų fasadai apkalami medinėmis lentomis ar medinėmis dailylentėmis arba tinkuojami;

14.7. sodybos pastatų stogų spalva: tamsiai ruda, pilka, tamsiai raudona. Visų rekonstruojamų ar naujai statomų sodybos pastatų stogai dengiami vienodos spalvos ir tekstūros statybos produktais.

15. Stoginės, skirtos laisvai laikomų žolėdžių gyvūnų, įregistruotų Ūkinių gyvūnų registre, prieglobsčiui nuo kritulių ir vėjo ne sodybose žemės ūkio paskirties žemėje statomos, jų vieta parenkama laikantis Saugomų teritorijų įstatyme nustatytų apribojimų ir nuostatų 16 punkte nustatytų reikalavimų. Stoginės vieta raštu derinama su už draustinio apsaugą atsakinga saugomos teritorijos direkcija Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 „Dėl Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių patvirtinimo“, nustatyta tvarka ir terminais.

16. Stoginės statomos vadovaujantis šiais reikalavimais:

16.1. stoginė – stačiakampio plano (pločio ir ilgio santykis 1:2–3). Didžiausias stoginės aukštis – 6 m (skaičiuojama nuo visų statinio projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Stogai – dvišlaičiai;

16.2 stoginės dengiamos beasbesčiu šiferiu, neblizgia skarda; gali būti dengiamos tradicinėmis dangomis: lentelėmis (malksnomis), skiedromis, nendrėmis, šiaudais;

16.3. stoginių statybos ir apdailos medžiaga – mediena, apdirbta tradicinėmis medžio apdirbimo technologijomis (pjauti, tašyti, netekinti rąstai; tipinių formų apdailos lentos). Stoginių spalva: tamsių atspalvių (ruda, pilka, žalia), juoda arba natūrali medžio spalva.

17. Draustinio valdymą, apsaugą ir tvarkymą pagal kompetenciją organizuoja Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos.

Priedo pakeitimai:

Nr. [569](#), 2019-06-05, paskelbta TAR 2019-06-18, i. k. 2019-09792

Nr. [46](#), 2021-01-20, paskelbta TAR 2021-01-25, i. k. 2021-01224

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [569](#), 2019-06-05, paskelbta TAR 2019-06-18, i. k. 2019-09792

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. spalio 19 d. nutarimo Nr. 1044 „Dėl Kenos ir Vilnios valstybinių hidrografinių draustinių ribų planų ir nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [46](#), 2021-01-20, paskelbta TAR 2021-01-25, i. k. 2021-01224

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. spalio 19 d. nutarimo Nr. 1044 „Dėl Kenos ir Vilnios valstybinių hidrografinių draustinių ribų planų ir nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo